

Van Gogh'i jäljed kaovad vette

„Merelord“

Bernard Cornwell

Barco Blanco 2015

Bernard Cornwell on 23. veebruaril aastal 1944 Londonis sündinud inglise kirjanik. Ta on enamasti tuntud kui ajalooliste novellide looja. Peale Londoni Ülikooli lõpetamist töötas ta õpetajana. Cornwell üritas mitmeid kordi Briti sõjaväkke pääseda, aga teda ei võetud vastu, kuna ta oli lühinägelik. Hiljem asus tööle televisioonis. Kui mees aastal 1979 ameeriklannaga abiellus, lahkusid nad Inglismaalt ja kolisid Ameerikasse. Kuna Bernard ei saanud Ameerikas tööluba, hakkas ta novelle kirjutama ja sellest saigi kirjanikukarjäär alguse. „Merelord“ on Bernard Cornwelli sulest ilmunud purjeteemaline põnevusnovell, mis on sarja „The Thriller“ neljas raamat. Raamat anti esmakordselt välja aastal 1989.

„Merelordi“ tegevus leiab aset tänapäevasel Inglismaal. Raamatu lugu algab seitsme aasta tagusest ajast, kui sureb peategelase Johnny Rossendale'i isa. Pere on suurtes võlgades ja Johnny ema üritab teha kõik, et pere au ja uhkus, Stowey mõis, perele alles jääks. Johnny, noor, kohati vastutustundetu ja uljas noormees, ei taha peretülides osaleda ja sõidab jahi ning parima sõbra Charlie'ga meresid avastama. Perekonna peaks saab Johnny vanem vend, kes ei suuda võlgade ja peresiseste tülidega hakkama saada ja võtab endalt elu. Kui venna matustele saabuv Johnny koju jõuab, kaob nende pere viimane vara, Van Gogh'i maal „Päevalilled“, võlgade katteks. Johnny on röövi peamine kahtlusalune. Ta teab, et on süütu, kuid peab paremaks taaskord merele põgeneda ja sedakorda mitte Charlie, vaid jaht Sunfloweriga. Pingelised sündmused saavad alguse, kui Johnny saabub üle pikkade aastate taas Inglismaale, et näha oma surevat ema. Kuna arvatakse, et maal on peidetud Sunfloweri pardale, siis leidub vaikes Inglise linnas Devonis nii mõnigi inimene, kes seda väärtuslikku maali ihkab ja ei löö risti ette ka siis, kui selle nimel on vaja tappa...

„Merelord“ on raamat, mida on mõnus ajaviiteks lugeda. See ei ole raamat, mille arusaamiseks on vaja põhjalikult süveneda, kuid ometi on see raamat väga põnev. Tegu ei ole

teosega, mida meedia kajastaks ja mis oleks raamatupoodide edetabelite tipus, ega saagi olla, sest see raamat on inimeste jaoks kuidagi tavaline. Aga ka tavalised raamatud võivad olla väga haaravad. „Merelord“ on üks sellistest raamatutest. Inglise krimijutte võib raamatupoodidest ja raamatukogudest leida sadu, aga selleks, et need endale huvitavaks teha, peab need lihtsalt kätte võtma ja lugema. Sellistele raamatutele ei saa seada kõrgeid ootusi, sest need ei pruugi neid täita. Selliseid raamatuid peab hakkama lugema nõ puhtalt lehelt. „Merelord“ on tegelikult raamat, mida on olenemata selle lihtsusest ja tavalisusest raske käest panna. Selles raamatus on midagi sellist, mis lihtsalt köidab sügavuti. Nii avastasin minagi end olukorrast, kus olin end lugema unustanud ja seda ei juhtunud vaid korra.

Raamatu teeb huvitavaks see, et seda lugedes võib ennast raamatus ära tunda või vähemalt leida mõne tegelasega sarnaseid jooni (täpselt nagu O. Lutsu "Kevades"). Loos on palju tegelasi ja igauks kuidagi teisest erinev. Näiteks võib tuua Johnny ja tema õe Elizabethi võrdluse. Nad olid õde ja vend, aga kui hakata vaatama nende iseloomu ja olemust, siis olid nad nagu öö ja päev. Johnny oli heasüdamlik, vapper, hooliv. Ta lubas oma armastatu Jenniferi eest kätte maksta ja hoolitses Jenniferi eest ka siis, kui too raskete põletushaavadega haiglas oli. Ta oli tagasihoidlik ja vähenõudlik. Talle meeldis vaikne elu purjekal ja ta vihkas, kui teda krahviks või milordiks kutsuti. Johnny ei tahtnud endale raha, mis talle Van Gogh'i maalina kätte sadas, vaid andis selle kahekümmemiljonilise maali tasuta ära, pidades olulisemaks oma noorema vaimupuudega õe Georgina heaolu. Ta võis olla kohati otsekohene ja ropu suupruugiga, aga ometi oli ta täis headust ja ausust.

Johnny õde Elizabeth oli hoopis teistsugune. Ta oli abielus ja nägi ilus välja, kuid ometi oli tema elus kõik valesti läinud. Ta oli kibestunud ja õel, vihkas oma venda ning haudus kättemaksu. Noorena oli ta jäänud napilt välja Inglismaa ratsakoondisest, ema jättis Van Gogh'i maali Johnnyle, mitte talle, ta oli abielus mehega, keda ta vihkas ja kellel polnud raha, ning ta pidas ponisid, kellega käisid ratsutamas vaid paksud lapsed. Just tema oli üks nendest, kes üritasid Johnnyt tappa. Ta tahtis vaimupuudega õde panna elama vagunelamusse, et saada Georgina hooldusõigust ja raha erivajaduse ravimiseks loodud fondist.. Elizabethi suurim soov oli olla rikas ja jõukas.

Raamat tõi ilmekalt välja, milliseks raha inimesed muudab. Raha nimel võib inimene tappa, unustada sõpruse, ning teha kõik, et seda krabisevat endale saada. Parim näide raamatust oleks Charlie, Johnny parim sõber. Nad olid olnud sõbrad lapsepõlvest saati. Kui Johnny haiget ema vaatama tuleb, on Charlie paari aastaga püstirikkaks saanud. Ta töötab alltöövõtjana ja teenib suurt raha. Mees on abielus ja tal on kaks last. Kõik on tema jaoks

kuidagi liiga hästi läinud, vähemalt Johnny arvates. Raamatu lõpus selgub, et just Charlie oli see, kes aastaid tagasi maali varastas. Ta ei saanud nende aastatega maali müüdnud, sest see oli liiga tuntud. Tema maja, autod, töömasinad ja kallis jaht olid ostetud võlgadega, lootuses kunagi maalist raha saada. Raha oli see, mis endise töölise poega maali varastama ja isegi Johnnyt tapma ajas. Tal ei olnud kunagi raha olnud ja nüüd, kui tal avanes võimalus rikkaks saada, muutus ta täiesti teiseks inimeseks.

„Merelordil“ on minu silmis üks miinus. Inimene, kes purjetamisest midagi ei tea, võib kohati lugeda nii, et lehekülgede kaupa midagi erilist aru ei saa, sest kuna Cornwell on ise ka purjetamishuviline, siis on palju purjetamisega seotud mõisteid. Samas võib seda mingis mõttes lugeda ka raamatu plussiks, sest see raamat peaks just purjetajatele eriti põnev olema. See annab aimu sellest, et kirjanik on raamatut südamega kirjutanud, sest see, mis on põhjalik ja hingelähedane, on südamega tehtud.

Ütleksin, et „Merelordi“ näol on tegemist teosega, mis minu hinnangul teeniks tubli koolipoisi nelja. Sellel on siiski rohkem plussid kui miinuseid. Plussidena tooksin välja näiteks erinevad tegelaskujud, põnevad sündmused, huvitava süžee. Suur pluss on ka see, et kirjanik on kirjutanud teemal, mis talle väga meeldib. Miinustena märgiksin ära liiga täpsed mõisted purjetamise kohta ja ka selle, et kohati tundus lõpplahendus juba liiga vara selge. „Merelord“ on raamat, mis sobib ideaalselt mõnele purjetajale või inglise krimijuttude fännile, aga see pakub palju põnevust ja närvipinget ka neile, kes taolisi raamatuid esmakordselt loevad, nagu näiteks mina. Ma ei ütleks, et „Merelord“ peaks kuuluma iga inimese kohustuslikku nimekirja, aga kindlasti ei ole selle lugemine ajaraisk, vaid ikka hea ajaviide, nagu üks hea raamat olema peab.